

Гайдамаки

Левко Боровиковський

(Уривок з казки "Відьма")

Садилось сонце за синім Дніпром,
За сонечком вечір спускався,
За вечором – ніччю, як сивим сукном,
І поле і ліс укривався.
Між хмарами місяць тихенько котивсь,
І на небі звізди займались;
А піняві хвилі Дніпрові дулись
І берег високий лизали.
Задумалось поле. Утихло кругом:
Хіба де собака залає;
Хіба де рибалка заплеще веслом
Та хвилю пісню співає;
Хіба де в рибалок багаття блищить,
Та часом голосить сопілка,
Та дегде гадюкою вниз пролетить,
Із неба зірвавшись, зірка.
Під Києвом ліс єсть, над самим Дніпром,
Ніхто ним пройти не посміє,
І сумно в тім лісі, і сумно кругом:
Огонь в нім серед ночі тліє,
Щось плаче, мов діти, гуде вечірком,
І виє щось, мовби собаки;
А що найстрашніше – в тім лісі гніздом
Давно завелись гайдамаки.
Не раз бородатих давили купців,
І коней, і крам відбирали;
Не раз подорожніх багатих панів,
Як липку сиру, обдирали.
У лісі курінь. В куріні гомітня;
Бурлаки багаття розводять;
Осідлані коні кругом куреня
Непутані, попаски ходять.
На конях роз'їжджують два сторожі –
Із крамом купців виглядають.
Ті сучать аркани, ті гострять ножі,

Ті ружжя свої заряджають...
Понурий отаман під дубом сидить
І уси на палець мотає:
Не хоче він ради ні з ким розділить,
Ніхто його думки не знає.
Находила північ. Зібравшись в кружок,
Казок гайдамаки казали:
Про Дін, про Гаркушу, про гарних дівок,
Про парнів, що Січ боронили;
Про злих вовкулак; про Твардовського рід;
Про мертвих, що челядь лякають;
Про військо московське; про київських відьм,
Про змій, що до баб прилітають...

Один гайдамака

Єсть хатка під лісом – гін двоє від нас –
В ній баба стара проживає:
Опівніч до баби (я бачив не раз)
Коромислом змій прилітає.
Ще в Києві жив я. Там цілий Поділ
Про знахарку-бабу городить,
Про скрині, про гроші...

Отаман

Я й сам підглядів,
Як з Києва вчора вертався
Лужком поуз хату: якийсь сатана
Непевний до баби спускався...
І гроші є в баби?

Гайдамака

Їм ліку нема –
Як в нехриста жида.

Отаман

Ну, діти!
Не лишне б у баби замки підтрусить

Та руки в калитці погріти...